

[Birgith Mogensen]

jeg understrege, at administrationen skal lade være med at bremse de initiativer, der er i gang. Det gælder både mindre industrier, håndværk og naturligvis landbrug. Vi ønsker ikke romantiske, nærdemokratiske forsøgsområder, men små, sunde samfund, der kan fungere naturligt, og hvis udvikling ikke styres fra et fjernt skrivebord. Derfor kan vi tilslutte os venstres dagsordensforslag.

### Waldorff (VS):

For VS er der ikke nogen som helst tvivl om, at man må afvise den centralisme, som kommer til udtryk i landsplanredegørelsen. Det er en rent politisk afvisning. De økonomiske argumenter, som betyder en hel del i landsplanredegørelsen, er ikke afgørende for os. Selv om det skulle vise sig at blive dyrere at opretholde og udvikle de små bysamfund, altså landsbyerne – det er der bestemt ikke noget som helst påvist om – foretrækker vi det alligevel.

Det er selvfølgelig ikke udtryk for den landsbyromantik, der har været snakket meget om i denne forbindelse. Det er ikke ud fra nogle forestillinger om, at man kan skrue udviklingen tilbage til en eller anden landsbyidyl, hvor klasse modsætningerne og de sociale problemer lige pludselig er væk.

Når VS mener, at det er vigtigt at forsvare landsbyerne og de små samfund, er det af følgende grunde: For det første er det nødvendigt at opbygge enheder, som kan underkastes beboernes demokratiske kontrol i modsætning til de mange eksempler på parodier på demokrati, som vi kender i vores samfund. For det andet er det nødvendigt bevidst at modarbejde samfundsstrukturer, som næsten pr. definition producerer sociale og psykiske problemer, sundhedsmæssige problemer og miljømæssige problemer af mange slags. For det tredje må vi bevidst satse på en samfundsstruktur, hvor vi ikke bliver gjort afhængige af den kapitalistiske højt teknologi.

Med hensyn til mulighederne for demokratisk kontrol er det klart, at jo tættere folk er på det niveau, som træffer de politiske beslutninger, jo større muligheder er der også for, at de kan få indflydelse. I mammutkommuner som Københavns kommune kan et stort flertal af beboerne, f. eks. i den sorte firkant, være enige om at kræve en byggele-

geplads opretholdt, og de kan i øvrigt være enige om at satse på en bevarende planlægning i stedet for på betonslum, men det er uden betydning for de kommunale pampere, de træffer en anden afgørelse. Jeg tror ikke, at en sådan kommunal pamperoptræden ville gå lige så let i mindre enheder, hvor man havde mere direkte snor i sine politikere.

Med hensyn til at modarbejde de sociale problemer og andre problemer, som ses i forbindelse med den centraliserede byudvikling, er det klart nok ikke først og fremmest planlægningsproblemer, der er årsagen, det er traditionelle kapitalistiske udbytningsproblemer, og de løses selvfølgelig ikke ved, at man styrker venstrekommunernes administration. Når disse storbyer, som er udtryk for en bestemt samfundsudvikling, ligger der, så er det klart, at man står med nogle problemer, der må mødes bevidst som de problemer, de er, men det må også være en demokratisk ret for folk at prøve at undgå de problemer.

Vi opfatter forsøgene på decentralisering som en meget beskeden del af den samlede kamp imod den kapitalistiske ødelæggelse af folks tilværelse. Derfor er det heller ikke ligegyldigt, hvordan man slås for decentralisering. Hvor fremskridtspartiet, hvor de konservative, hvor venstre og andre ser decentralisering som en mulighed for at give erhvervslivet frit slag, ser vi det som en mulighed for på længere sigt at indsnævre det råderum, som kapitalen har i dag. Vi mener derfor også, at kravet om decentralisering må følges op med andre krav til de små samfund, og det er krav, som vi på forhånd ved at vi er grundlæggende uenige med de borgerlige partier om.

Med hensyn til det tredje mål – at arbejde på uafhængighed af den høje teknologi, som kapitalen har presset ned over hovedet på folk – så er det indlysende, at netop de små samfund giver mulighed for at udnytte teknologier, som er rigtige ud fra en hel række synspunkter, bl. a. ressourcemæssige og miljømæssige synspunkter, men også demokratiske synspunkter. Det gælder først og fremmest på energiområdet. Det er indlysende, at landsbysamfundene er absolut uforenelige med atomkraften, det kan også venstre se, men det gælder også på transportområdet. Dog forudsat at man i planlægningen, i styringen, har den nødvendige lokaliseringspoli-